

Fusie- effectrapportage (Speciale school voor) basisonderwijs

Dit formulier

1 Motieven	
1.1 Wat zijn de redenen en de noodzaak voor de fusie?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Door de invoering van passend onderwijs zien we zowel bij SBO de Sprong als SBO de Opstap de laatste 3 schooljaren een forse krimp in leerlingenaantallen. 2. Beide scholen zijn in omvang te klein om elk afzonderlijk kwalitatief goed onderwijs te kunnen blijven waarborgen. 3. De neerwaartse demografische lijn voorspelt voor beide scholen een verdere teruggang in leerlingenaantallen. Door deze krimp worden de scholen ook te klein om ze afzonderlijk financieel in stand te kunnen houden. De invoering van Passend Onderwijs vraagt van besturen en scholen steeds meer kinderen in de reguliere setting van het juiste aanbod te voorzien. Dit betekent een minimale omvang van leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs. Deze terugloop in aantal leerlingen is voor SBO de Sprong van 167 leerlingen op de teldatum in 2014, naar 110 in 2015 en 101 leerlingen in 2016. Voor SBO de Opstap zien we 225 leerlingen op de teldatum in 2014, 148 leerlingen in 2015 naar 122 in 2016. Halvering in vijf jaar tijd. 4. Kwalitatief goed onderwijs is gebaat bij een kwantitatief stabiele leerlingenpopulatie en daar is gezien de huidige ontwikkeling geen sprake meer van.
1.2 Wat zijn de alternatieven voor fusie?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een school als nevenvestiging van de andere SBO school in stand houden (maar ook dat betekent feitelijk organisatorisch een fusie). 2. Algehele sluiting van één van de SBO scholen.
1.3 Zijn deze alternatieven door het bestuur onderzocht?	<p>De twee alternatieven zijn onderzocht.</p> <p>Alternatief 1 is gelet op het huidige leerlingenaantal geen oplossing en zowel organisatorisch als ook financieel geen haalbare optie. De omvang van het leerlingenaantal laat op beide scholen een te forse terugloop zien waardoor de groepen te klein worden en we het onderwijs onvoldoende efficiënt en effectief kunnen organiseren.</p> <p>Momenteel werken de twee SBO scholen en het JRK/IvOO SO concreet al met elkaar samen om vorm te geven aan de zogenaamde Talententuin (talentencampus). Op termijn zal deze Talententuin ook de samenwerking met de overige vormen van speciaal onderwijs, zoals ZMLK en ZMOK (ook ressorterend onder Mosalira), onderzoeken. In het kader van Passend Onderwijs zal de Talententuin een tijdelijke voorziening zijn voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften die na een tijdelijk leer- en ontwikkelarrangement worden teruggeschakeld naar het regulier onderwijs.</p> <p>Alternatief 2 betekent dat een school wordt gesloten en je de ouders toch een passend alternatief moet bieden. Ook dan zal er voldoende financiële ruimte en personeel moeten zijn om het noodzakelijke aanbod passend bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van kinderen in stand te houden en de transformatieopdracht te kunnen realiseren.</p>
2 Tijdsbestek	
2.1 Wat is de beoogde fusiedatum?	01-08-2017

<p>2.2 Welke onderwerpen moeten na de fusiedatum nog geregeld worden?</p>	<p>Een stuurgroep zal op diverse aspecten sturing geven aan deze fusie te weten op onderwijskundig, personeel, financieel, materieel en relationeel gebied. Er zullen diverse werkgroepen specifieke deelgebieden onderzoeken en uitwerken.</p> <p>Er zal nog een aantal onderwerpen geregeld dienen te worden, zoals:</p> <p>Het leegmaken en opleveren van het schoolgebouw van SBO de Sprong.</p> <p>De verdere integratie van de twee SBO teams en het team van JRK/IvOO SO.</p> <p>Het verbeteren en verbreden van het aanbod voor alle leerlingen. Door de fusie kunnen zaken efficiënter en effectiever georganiseerd worden, waardoor ruimte komt voor verdere kwaliteitsverbetering.</p> <p>Gedurende de 2de helft van het schooljaar 2016-2017 zullen alle facilitaire zaken goed geregeld worden voor leerlingen, ouders en leerkrachten. In overleg met de gemeente Maastricht zal het leerlingenvervoer heringericht worden en extra onderwijsruimte gerealiseerd worden op de locatie van SBO de Opstap.</p> <p>Een effectieve communicatie naar ouders en (keten)partners zal door de stuurgroep zeker gedurende het lopende schooljaar als ook het komende schooljaar na de fusiedatum consequent en zorgvuldig worden vormgegeven.</p>
---	--

3 Doelen

<p>3.1 Wat wil het bestuur bereiken met de fusie?</p>	<p>Door de neerwaartse demografische lijn is de omvang van de beide SBO scholen zo klein geworden dat fusie onafwendbaar is. De kwaliteit en financiën staan met de huidige aantallen leerlingen en vooruitzichten zwaar onder druk. MosaLira wil naast het realiseren van deze fusie op termijn doorgroeien naar een expertisecentrum (Talententuin) waar leerlingen zowel vanuit het SO/SBO tijdelijk een passend onderwijsarrangement ontvangen om vervolgens weer terug te kunnen schakelen naar een reguliere onderwijssetting.</p>
<p>3.2 Wat zijn de gekwantificeerde doelen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Alle leerlingen ontvangen kwalitatief goed, vanuit onderwijsbehoeften, passend en resultaatgericht onderwijs. Hierbij houden we rekening met de door de onderwijsinspectie gestelde doelen en eisen. - Er ontstaat door de fusie financieel gezien een gezonde basis door een gemiddelde schoolgrootte van plusminus 225 leerlingen. Dit betekent concreet dat alle leerlingen resortierend onder het brinnummer 01CZ (SBO de Sprong) 1 oktober 2017 onder het brinnummer 03LO (SBO de Opstap) vallen. - Door de samenwerking met het JRK/IvOO SO kunnen we de expertise voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in de vorm van een Talententuin nog krachtiger bundelen en effectiever en efficiënter inzetten. - Er zijn voldoende leerkrachten en er is ruime expertise en ervaring om de kinderen goed en passend onderwijs te kunnen bieden. -De kwaliteit en werkgelegenheid binnen stichting MosaLira blijft behouden. - De leerlingen en ouders, die toegewezen zijn op speciale onderwijsarrangementen, in Maastricht en omgeving kunnen gebruik blijven maken van deze onderwijsvoorziening. -Door de samenvoeging van de beide SBO scholen zullen er meer mogelijkheden ontstaan tot doorontwikkeling van een integraal kind- en expertisecentrum.

4 Effecten op diversiteit

<p>4.1 Hoe wordt gewaarborgd dat in een bepaalde regio de variatie van het onderwijsaanbod blijft bestaan of groter wordt? Het gaat hier zowel om diversiteit op het niveau van scholen als op het niveau van vestigingen. Bij dat laatste gaat het om de 'interne keuzevrijheid'. Dit is de mogelijkheid om te kiezen uit een gevarieerd onderwijsaanbod binnen een bestuurlijke eenheid.</p>	<p>Door het samenvoegen van SBO de Opstap en SBO de Sprong kan MosaLira de komende jaren het speciaal basisonderwijs als kwalitatief goede onderwijsvoorziening voor Maastricht en omgeving in stand houden. Het aanbod van beide scholen was reeds volledig op elkaar afgestemd. Aan diversiteit gaat er derhalve niets verloren.</p> <p>Door te kiezen voor de locatie van het brinnummer 03LO SBO de Opstap komen we tegemoet aan de behoefte dat de voorziening ook goed en eenvoudig bereikbaar blijft voor leerlingen uit de omliggende dorpen. Voor de leerlingen uit de stad blijft de afstand tot de school zeer beperkt.</p>
--	--

5 Effecten op keuzevrijheid

<p>5.1 Hebben leerlingen en hun ouders een reële keuze uit scholen van een bepaalde richting of pedagogisch-didactische aanpak in het voedingsgebied?</p>	<p>In het kader van Passend Onderwijs komen alleen de leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring in aanmerking voor een plaatsing in het SBO. Gezien de specifieke begeleiding en behoefte voor leerlingen is er voor ouders geen keuze voor andere scholen in Maastricht.</p>
---	---

5.2 Wat zijn de effecten op de spreiding en omvang van de rechtspersonen en scholen in het voedingsgebied?	We kunnen alle leerlingen uit het voedingsgebied voorzien van speciaal basisonderwijs waarin we naar alle leerlingen speciale ondersteuningsarrangementen en maatwerk bieden.
5.3 Wat zijn de effecten op de onderwijskundige en bestuurlijke diversiteit van het onderwijsaanbod in het voedingsgebied?	Er blijft voldoende aanbod en diversiteit op zowel onderwijskundig alsook bestuurlijk gebied. Er is ruime en veelzijdige deskundigheid, vakbekwaamheid en bestuurlijke professionele ervaring en bestuurskracht.
6 Kosten en baten	
6.1 Welke financiële kosten en baten zullen er zijn?	Uitwerking zie hiervoor de begroting van de SBO scholen voor 2017/2018 We denken aan extra kosten om binnen de locatie van SBO de Opstap de noodzakelijke aanpassingen in het schoolgebouw te laten verrichten en een reservering van extra financiële middelen m.b.t. de verhuisoperatie.
6.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?	Na de fusie is de continuïteit van het onderwijsaanbod en de ondersteunende processen volledig gewaarborgd voor de regio Maastricht en omstreken.
6.3 Wat zijn de risico's?	De financiële risico's liggen vooral in externe factoren zoals de bekostiging Passend Onderwijs en het sterk dalende leerlingenaantal.
6.4 Welke niet-financiële kosten en baten zal de fusie opleveren?	Zie doelstellingen bij 3.1 en 3.2
7 Effecten op personeel, leerlingen en ouders	
7.1 Wat zijn de gevolgen voor de voorzieningen?	De voorziening SBO de Sprong zal ophouden te bestaan per 31-07-2017. Voor locatie SBO de Opstap zal, afhankelijk van het aantal kinderen, een uitbreiding van het aantal lokalen gerealiseerd worden in nauw overleg met de gemeente.
7.2 Welke effecten verwacht het bestuur op het schoolklimaat, de betrokkenheid van ouders bij de school en de betrokkenheid van het personeel bij de school?	De leerlingen van SBO de Sprong zullen geïntegreerd worden binnen de schoolpopulatie van SBO de Opstap. Voor de kinderen van beide locaties wordt een aantal kennismakingsactiviteiten georganiseerd. Ouders worden betrokken bij alle besprekingen rondom de fusie middels ouderavonden, individuele gesprekken, MR, ouderraad en nieuwsbrieven. Personeel wordt door het management en de stuurgroep op de hoogte gehouden. Om de fusie zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen wordt een stuurgroep ingesteld en gaan we met diverse werkgroepen o.l.v. de stuurgroep aan de slag.
7.3 Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden, het personeelsbeleid en de medezeggenschap?	Er zijn geen gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en het personeelsbeleid van de betrokken teamleden. Zij hebben en houden een bestuursaanstelling bij MosaLira. Voor een aantal medewerkers zal alleen de werkplek een andere zijn. De medezeggenschapsraden worden geïntegreerd en met elkaar verbonden. Er is overigens momenteel al sprake van gezamenlijke en constructieve MR-bijeenkomsten.
7.4 Wat zijn de gevolgen voor betrokkenheid van leerlingen, hun motivatie en hun mogelijkheden voor medezeggenschap?	Leerlingen hebben hun inspraak via de ouders maar ook binnen de leerlingenraad. Kinderen worden zo goed als mogelijk voorbereid op de overstap en er zullen activiteiten tussen de twee scholen worden georganiseerd om de overstap zo soepel mogelijk te laten verlopen. Hierin wordt ook meegenomen de samenwerkingspartner van het JRK IvOO SO.
7.5 Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenheid van ouders?	Ouders kunnen participeren in de diverse ouderwerkgroepen die er binnen het SBO fungeren. Ouders worden op dezelfde manier betrokken en geïnformeerd.
8 Communicatie en evaluatie	
8.1 Op welke manieren en via welke kanalen worden de belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?	Alle betrokkenen ontvangen zowel schriftelijke alsook mondelinge informatie. Alle betrokkenen worden nadrukkelijk uitgenodigd om te communiceren op alle mogelijke niveaus. Binnen alle geledingen is de fusie regelmatig onderwerp van gesprek. In de communicatie naar ouders wordt ook specifiek aandacht geschonken aan het informeren van de ouders van het JRK/IvOO SO die partner zijn in de doortontwikkeling naar de Talententuin.
8.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?	Gedurende schooljaar 2017-2018 wordt er volledig gewerkt aan het realiseren van de doelen voor de fusie. Gedurende dit schooljaar zullen er regelmatig evaluaties en bijstellingen plaatsvinden in overleg met ouders, de MR, de ouderraad, de leerkrachten en de leerlingen. Op bestuurlijk niveau zal het proces in de periode januari- maart 2018 geëvalueerd worden.
8.3 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd wat de effecten (vooral op de punten van spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid) zijn?	Evaluaties zullen plaatsvinden tijdens de monitoroverleggen, die de directie met het bestuur zal houden. Daarnaast zullen de effecten van de fusie op geregelde tijden ter sprake komen tijdens de bijeenkomsten van de nieuw gevormde MR, die zal bestaan uit een evenredige verdeling van leden van beide scholen.

9 Advies burgemeester en wethouders

9.1 Wat is het advies van het college van B en W over de fusie?

Het advies van het College van B&W van de gemeente Maastricht inzake de fusie van de SBO-scholen De Opstap en De Sprong is positief.

De gemeente voert al enkele jaren samen met de schoolbesturen een gericht beleid op het zorgvuldig concentreren van onderwijsvoorzieningen tengevolge van de ontgroening en de gevolgen van de uitvoering van de wet Passend Onderwijs (inclusiever onderwijs).

De gemeente zal de samenvoeging van beide scholen op de locatie van SBO De Opstap huisvestingstechnisch mogelijk maken.

De gemeente hecht er echter aan duidelijk te maken dat huisvesting op de locatie van De Opstap aan de Mariënwaard slechts van tijdelijke aard kan zijn in afwachting van de realisatie van een Talententuin/Expertisecentrum elders in de stad.

Toelichting

Algemeen

Dit formulier is bijlage 2 bij de Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs.